O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI

ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

"Tasdiqlayman"
Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof. Sh.S.Sharipov
____
2022-yil "30" 09

JAHON XALQLARI MADANIYATI TARIXI

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta’lim

Ta’lim sohasi: 110000 – Ta’lim

Ta’lim yo‘nalishi: 70111101-Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o’qitish metodikasi (Tarix)

Jizzax – 2022

Fan/Modul kodi 351JXMTT04	Oq'uv yili 2022-2023	Semestr II	Kreditlar 4
Fan/Modul kodi Majburiy	Ta`lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4

	Fanning nomi	Auditoriya mashg`ulotlari (soat)	Mustaqil ta`lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1	Jahon xalqlari madaniyati tarixi	60	60	120

2

	Hammasi	Jami auditoriya	Ma'ruza	Amaliy	Seminar	Mustaqil ish
2-semestr	120	60	30	30		60
Jami	120	60	30	30		60

I.Fanning mazmuni - Ushbu fan dasturi «Kadrlar tayyorlash milliy Dasturi»da ko'rsatib o'tilgan talaba-yoshlarning tarixiy dunyoqarashini boyitish, ularda mustaqil fikrni qaror toptirish, madaniyat rivoji inson va jamiyat tarixining uzviy va ajralmas qismi ekanligini ko'rsatib berish, madaniyat tarixi, uning serqirraligi haqidagi bilimlarni qaror topshirish, mavjud ilmiy adabiyotlarni, zamonaviy nazariyalarni hamda olib borilayotgan tadqiqot ishlarini o'rganish kabi masalalarni o'z ichiga qamrab oladi.

Fanni o'qitishdan maqsad – Jahon xalqlari madaniyati tarixi fanining predmeti va vazifalari to'g'risida, keng va ilmiy ma`noda madaniyat tushunchasi, uning bosqichlari va turlari, tarixiy rivojlanish jarayonlari haqida talabalarning umumiy tushuncha va tasavvurlarini boyitish. Jahon xalqlari madaniyati tarixi manbalari, yodgorliklari, nazariyalarini o'rganishda ilmiy jihatdan yondashish. Jahon madaniyati rivojini bosqichlarga bo`lish va xronologiya, jahon xalqlari madaniyati tarixi, uning rivojlanish omillari va jarayonlari, bu boradagi tadqiqotlarga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir.

Fanning vazifasi - talabalarga Jahon xalqlari madaniyati tarixi fanining umumiy tavsifi, davrlashtirish va xronologiya, madaniyatning tarixiy rivojlanish bosqichlari, tarixiy davrlarda turli mamlakatlarda madaniyat rivoji va o`ziga xosliklari, ta`lim, din, adabiyot, fan, texnika, san`at, me`morchilik, huquq kabi sohalarining rivojlanishi, jamiyat hayotidagi madaniy o`zgarishlar haqida chuqur bilim berish va mustahkamlashdan iborat.

- Jahon xalqlari madaniyati tarixi o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- Jahon xalqlari madaniyati tarixi kursining maqsad va vazifalarini, tarixiy davrlar o`ziga xosliklarini, madaniyat rivojining asosiy yo'nalishlari va xususiyatlarini, evolyutsion jarayonlarini tahlil va tadqiq etishni, manbalar va adabiyotlardan foydalanishni bilishi kerak;

- Talaba tarixiy ma'lumotlarni ilmiylik, tarixiylik, xolislik asosida o'rganish va tahlil qilish malaka va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

Jahon xalqlari madaniyati tarixi fani umumkasbiy fan hisoblanib, __ semestrda o'qitiladi. Dasturni amalga oshirish, o'quv rejasida rejalashtirilgan Jahon va O`zbekiston tarixi kurslaridan yetarli bilim, malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. Talabalarning Jahon xalqlari madaniyati tarixi fanini

o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or usullaridan foydalanish, yangi axborot-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallar, ko`rgazmali taqdimot va videolavhalar, jadvallardan foydalaniladi. Dasturda berilgan mavzular ma'ruza, seminar shaklida olib boriladi. Shuningdek, fanning dolzarb masalalari mustaqil ish sifatida talabalarga o'zlashtirish uchun beriladi. Fan yuzasidan zamonaviy pedagogik texnologiyaning muammoli ta`lim, o`yinli, individuallashtirish texnologiyalari, "Bumerang", "Klaster", "Aqliy hujum", "Guruhlarda ishlash" singari interfaol usullari orqali darslar olib boriladi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
II.I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Ibtidoiy davr madaniyati (2 soat)

Ibtidoiy jamiyatning umumiy tavsifi. Insoniyat ibtidoiy tarixining asosiy bosqichlari. Ilk diniy qarashlar va ijtimoiy tashkilotning shakllanishi. Ibtidoiy jamiyatning moddiy madaniyat yodgorliklari. Amaliy bilimlarning rivojlanishi. Qadimgi odamlarning diniy tasavvurlari. Ilk davr san`ati

2-Mavzu: Qadimgi Misr madaniyati (2 soat)

Qadimgi Misr aholisi, boshqaruv tizimi. Qadimgi Misr dini. Yozuvi va adabiyoti. Qadimgi misrliklarning ta`lim tizimi va ilmiy yutuqlari. Arxitekturasi va san`ati

3-Mavzu: Qadimgi Mesopotamiya madaniyati (2 soat)

Qadimgi Mesopotamiya aholisi, davlat boshqaruvi. Yozuvi va adabiyoti. Ta`limi va ilmiy bilimlari. Qadimgi Mesopotamiya dini va mifologiyasi. Arxitekturasi va san`ati. Shumer-akkad madaniyati. Bobil madaniyati. Ossuriya madaniyati

4-Mavzu: Qadimgi Hindiston madaniyati (2 soat)

Qadimgi Hindiston jamiyatining tuzilishi va davlat boshqaruvining o`ziga xosliklari. Qadimgi Hindistonda din va falsafa. Adabiyoti. Arxitekturasi va san`ati. Xarappa va Moxinjo-daro madaniyati. Hindistonning vedalar davri madaniyati. Mauriya imperiyasi davri madaniyati. Kushon va Guptalar imperiyasi davri madaniyati

5-Mavzu: Qadimgi Xitoy madaniyati (2 soat)

Qadimgi Xitoy madaniyati umumiy tavsifi. Qadimgi Xitoy aholisi, davlati va jamiyati. Kosmologik, diniy qarashlari. Qadimgi Xitoy falsafiy maktablari. Yozuvi va adabiyoti. Fani va texnikasi. Arxitekturasi va san`ati. Shan-In va Chjou davri madaniyati. Sin va Xan davri madaniyati

6-Mavzu: Qadimgi Yunoniston madaniyati (2 soat)

Qadimgi yunon sivilizatsiyasi asosiy bosqichlari. Yunoniston tabiiy sharoitining qadimgi yunon sivilizatsiyasiga ta`siri. Krit va Miken madaniyati. Gomer davri. Arxaik va klassik davr madaniyati. Yunon mifologiyasi va dini. Teatri va dramaturgiyasi. Qadimgi grek falsafasi. Arxitekturasi va san`ati

7-Mavzu: Qadimgi Rim madaniyati (2 soat)

Qadimgi Rim madaniyati va sivilizatsiyasining o`ziga xosliklari. Qadimgi Rim davlat tuzilishi va siyosiy tamoyillarining evolyutsiyasi. Etrusklar madaniyati. Qadimgi Rimda din va huquq. Ta`lim tizimi. Arxitektura, san`at va falsafa

8-Mavzu: Qadimgi Mezoamerika madaniyati (2 soat)

1. Qadimgi Mezoamerika madaniyatining umumiy tavsifi. Olmeklar madaniyati. Maya madaniyati. Teotiuakana madaniyati. Tolteklar va atsteklar madaniyati

9-Mavzu: O`rta Osiyo xalqlarining qadimgi madaniyati (2 soat)

O`rta Osiyo hududidagi madaniy jarayonlar. O`rta Osiyoning qadimgi davr madaniy yodgorliklari. O`rta Osiyo hududidagi qadimgi davlatlar madaniyati

10-Mavzu: O`rta asrlar Yevropa madaniyati (2 soat)

O`rta asrlardagi Yevropa qiyofasi. Xristianlik – Yevropa madaniyatining o`zagi. Ta`lim tizimi va adabiyot. Me`morchiligi va san`ati

11-Mavzu: Yevropa uyg`onish davri madaniyati(2 soat)

Yevropada uyg`onish davri madaniyati va uning asosiy xususiyatlari. Gumanizm, reformatsiya, yangi inson idealining shakllanishi. Buyuk geografik kashfiyotlar. Tabiiy bilimlar va texnika taraqqiyoti

12-Mavzu: Sharq xalqlarining o`rta asrlar madaniyati tarixi. Sharq uyg`onish davri madaniyati (2 soat)

Uyg`onish davri va uning asosiy omillari. Islom dinining vujudga kelishi va uning ilmiy rivojida Markaziy Osiyo allomalarining o`rni. Sharq uyg`onish davrida ilm-fan ravnaqi. Amir Temur va temuriylar davri madaniyati

13-Mavzu: O`rta asrlarda Hindiston va Xitoy madaniyati (2 soat)

O`rta asrlar dastlabki davrlarida Hindiston madaniyati. Boburiylar davrida Hindiston madaniyati. O`rta asrlar birinchi yarmida Xitoy madaniyati. Sin sulolasi davrida Xitoy madaniyati.

14-Mavzu: XVIII-XIX asrlarda Yevropa madaniyati (2 soat)

XVIII asrdagi ma`rifatparvarlik g`oyalari. Demokratik jamiyatning ilk ustqurmalari shakllanishi. Sanoat yuksalishi va ilmiy-texnikaviy yutuqlar. Me`morlik va tasviriy san`atda klassitsizm, barokko uslublari. Adabiyot va san`at rivoji

15-Mavzu: XX-XXI asrlarda jahon madaniyati (2 soat)

XX-XXI asrlarda fan va texnika sohasidagi kashfiyotlar. Adabiyot, teatr, kino va ommaviy madaniyat. Tasviriy san`at va me`morchilik sohalarida erishilgan yutuqlar

3.

III. Seminar mashg`ulotlari bo`yicha ko`rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar mavzuga oid bo'lgan xaritalar, ko'rsatmali qurollardan, mavjud adabiyotlardan foydalangan holda mavzuni ochib berishni o'rganishlari lozim. Seminar mashg'ulotlari yanada samarali o'tishi uchun darsda bevosita foydalanish mumkin bo`lgan materiallar, xaritalar va har xil ko'rgazmali qurollar to`plamidan foydalanish tavsiya etiladi.

III.1. Seminar mashg'uloti mavzulari

1-Mavzu: Ibtidoiy davr madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Insoniyat ibtidoiy tarixining asosiy bosqichlari

2. Ilk diniy qarashlar va ijtimoiy tashkilotning shakllanishi
3. Ilk san`at

2-Mavzu: Qadimgi Misr madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Qadimgi Misr aholisi, boshqaruv tizimi
2. Qadimgi Misr dini
3. Yozuvi va adabiyoti
4. Qadimgi misrliklarning ta`lim tizimi va ilmiy yutuqlari
5. Arxitekturasi va san`ati

3-Mavzu: Qadimgi Mesopotamiya madaniyati (2 soat)

Reja

1.Shumer-akkad madaniyati
2.Bobil madaniyati
3. Ossuriya madaniyati

4-Mavzu: Qadimgi Hindiston madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Xarappa va Moxinjo-daro madaniyati
2. Hindistonning vedalar davri madaniyati
3. Mauriya imperiyasi davri madaniyati
4. Kushon va Guptalar imperiyasi davri madaniyati

5-Mavzu: Qadimgi Xitoy madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Qadimgi Xitoy madaniyati umumiy tavsifi
2. Shan-In va Chjou davri madaniyati
3. Sin va Xan davri madaniyati

6-Mavzu: Qadimgi Yunoniston madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Qadimgi yunon sivilizatsiyasi asosiy bosqichlari
2. Krit va Miken madaniyati
3. Gomer davri. Arxaik va klassik davr madaniyati
4. Yunon mifologiyasi va dini
5. Qadimgi grek falsafasi
6. Arxitekturasi va san`ati

7-Mavzu: Qadimgi Rim madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Qadimgi Rim madaniyati va sivilizatsiyasining o`ziga xosliklari
2. Etrusklar madaniyati
3. Qadimgi Rimda din va huquq
4. Arxitektura, san`at va falsafa

8-Mavzu: Qadimgi Mezoamerika madaniyati (2 soat)

Reja:

1. Qadimgi Mezoamerika madaniyatining umumiy tavsifi
2. Olmeklar madaniyati

	3. Maya madaniyati 4. Teotiuakana madaniyati 5. Tolteklar va atsteklar madaniyati **9-Mavzu: O`rta Osiyo xalqlarining qadimgi madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. Vatanimiz hududidagi madaniy jarayonlar 2. O`rta Osiyoning qadimgi davr madaniy yodgorliklari 3. O`rta Osiyo hududidagi qadimgi davlatlar madaniyati **10-Mavzu: O`rta asrlar Yevropa madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. O`rta asrlardagi Yevropa qiyofasi 2. Xristianlik – Yevropa madaniyatining o`zagi 3. Ta`lim tizimi va adabiyot 4. Me`morchiligi va san`ati **11-Mavzu: Yevropa uyg`onish davri madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. Yevropada uyg`onish davri madaniyati va uning asosiy xususiyatlari 2. Gumanizm, reformatsiya, yangi inson idealining shakllanishi 3. Buyuk geografik kashfiyotlar 4. Tabiiy bilimlar va texnika taraqqiyoti  **12-Mavzu: Sharq xalqlarining o`rta asrlar madaniyati tarixi. Sharq uyg`onish davri madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. Uyg`onish davri va uning asosiy omillari 2. Islom dinining vujudga kelishi va uning ilmiy rivojida Markaziy Osiyo allomalarining o`rni 3. Sharq uyg`onish davrida ilm-fan ravnaqi 4. Amir Temur va temuriylar davri madaniyati **13-Mavzu: O`rta asrlarda Hindiston va Xitoy madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. O`rta asrlar dastlabki davrlarida Hindiston madaniyati 2. Boburiylar davrida Hindiston madaniyati 3. O`rta asrlar birinchi yarmida Xitoy madaniyati 4. Sin sulolasi davrida Xitoy madaniyati  **14-Mavzu: XVIII-XIX asrlarda Yevropa madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. XVIII asrdagi ma`rifatparvarlik g`oyalari. Demokratik jamiyatning ilk ustqurmalari shakllanishi 2. Sanoat yuksalishi va ilmiy-texnikaviy yutuqlar 3. Me`morlik va tasviriy san`atda klassitsizm, barokko uslublari 4. Adabiyot va san`at rivoji **15-Mavzu: XX-XXI asrlarda jahon madaniyati (2 soat)** **Reja:** 1. XX-XXI asrlarda fan va texnika sohasidagi kashfiyotlar 2. Adabiyot, teatr, kino va ommaviy madaniyat

	3. Tasviriy san`at va me`morchilik sohalarida erishilgan yutuqlar
4.	**IV.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.** **IV.1. Mustaqil ta'limni o'zlashtirish tartibi.** Ushbu mustaqil ish shakllariga o'qituvchi tomonidan hech qanday ko'rsatma berilmaydi va baholanmaydi, balki talabaning o'zi qiziqishlaridan kelib chiqib ularni amalga oshiradi.Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Mustaqil ta'lim seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilgan, fan bo'yicha talabaning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi. **IV.2. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:** 1. Qadimgi yunon teatri (2 soat) 2. Qadimgi Rim adabiyoti (2 soat) 3. Qadimgi hind adabiyoti(2 soat) 4. Qadimgi Xitoyda falsafa (2 soat) 5. Qadimgi Bobil shahri (2 soat) 6. Qadimgi Yunonistonda kundalik turmush(2 soat) 7. O`rta Osiyoning qadimgi shaharlari (2 soat) 8. Qadimgi yunon falsafasi (2 soat) 9. O`rta asrlarda tasviriy san`at (2 soat) 10. O`rta asrlarda teatr (2 soat) 11. Qadimgi Rimda bayramlar (2 soat) 12. O`rta asrlarda astronomiya fani rivoji (2 soat) 13. Xaritashunoslik ilmi (2 soat) 14. Sharq uygo`nish davri adabiyoti (2 soat) 15. Qadimgi Rim me`morchiligi (2 soat) 16. Qadimgi Xitoy me`morchiligi (2 soat) 17. Qadimgi hind me`morchiligi (2 soat) 18. Vizantiya madaniyati (2 soat) 19. O`rta asr shaharlarining moddiy madaniyati (2 soat) 20. Roman uslubi me`morchiligi (2 soat) 21. Gotika uslubi me`morchiligi (2 soat) 22. Buyuk geografik kashfiyotlar davrida ibtidoiy davr bosqichidagi xalqlar (2 soat) 23. Musulmon Sharqining moddiy madaniyati(2 soat) 24. Qadimgi ibodatxonalar (2 soat) 25. Qadimgi qoyatosh suratlari(2 soat) 26. Kitob bosish san`ati (2 soat) 27. Qadimgi Xitoyda san`at (2 soat) 28. Qadimgi Hindiston shaharlari (2 soat) 29. XIV - XVI asrlar me`morchiligi (2 soat) 30. Qadim va o`rta asrlarda to`qimachilikning rivoji (2 soat)

5.	**V. Ta`lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar.** Fanni o'zlashtirish natijasida magistr: -jahon xalqlari madaniyati tushunchasi va asoslari, madaniy rivojlanish omillari, madaniyat, ilk diniy qarashlar haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi***; -jahon xalqlari madaniyati tarixi nazariyalari asoslarini, madaniyat qonunlari, asosiy tushunchalar, etnomadaniy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi***; magistr jahon xalqlari madaniyati tarixi va madaniy jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy rivojlanish muammolari bo'yicha echimlar qabul qilish malakasiga ***ega bo'lishi kerak.***
6.	**VI.Ta`lim texnologiyalari va metodlari.** • Ma'ruzalar; • Interfaol keys-stadiylar; • Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • Guruhlarda ishlash; • Individual loyhalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
7.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar.** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g`ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy nazorat, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish. **Joriy nazorat.** Joriy nazorat semestr davomida seminar mashg'ulotlariga ajratilgan soatlar (juftlik) dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi. Jami seminar mashg'ulotlari bo'yicha o'zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi. **Oraliq nazoratlar.** Oraliq nazoratlar semestr davomida ma'ruza mashg'ulotlari o'quv soatidan kelib chiqqan holda 2 marta o'tkaziladi. Oraliq nazorat 100 ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta'lim topshirig`i kiradi. Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi. **Yakuniy nazorat** Yakuniy nazorat yozma shaklida o`tkaziladi. Talabaning yakuniy nazoratdagi o`zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to`plagan talabalar fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.
8.	**VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati** **Asosiy adabiyotlar.** 1. Qosimov E. Jahon tarixi. Qadimgi va o'rta asrlar davri.Darslik.T..:TDPU.,2013. 2. Rajabov R. Qadimgi dunyo tarixi.O'quv qo'llanma.T..:"Fan va texnologiya nashriyoti",2009. 3. Rajabov R.R. Jahon tarixi.Toshkent."Yangi asr avlodi" nashriyoti,2015. 4. Rajabov R.R. Ibtidoiy jamoa tarixi.Toshkent,"Fan va texnologiya" nashriyoti,2013. 5. Gomer. Odisseya. Qodir Mirmuhamedov tarjimasi. "G`ofur G`ulom nomidagi nashriyot-matbaa uyi", T., 2012. 6. Qadimgi O`zbekistonda buddaviylik va buddaviy meros. "O`zbekiston", T., 2011. 7. Zoyir Ziyotov. Shumerlar va Turon qavmlari. "Mumtoz so`z", T., 2012. 8. N.G`.Nizomiddinov. Janubiy, Janubi-Sharqiy va Sharqiy Osiyo xalqlari qadimgi tarixi, diniy e`tiqodlari, madaniyati (Xrestomatiya). "O`z. R FA Davlat Adabiyot muzeyi", T., 2010.

	9. N.G`.Nizomiddinov. Sharqiy Osiyo diniy-falsafiy ta`limotlari va islom. "O`z. R FA Davlat Adabiyot muzeyi", T., 2006. 10. N.A.Kun. Qadimgi Yunoniston Afsona va rivoyatlari. "O`zbekiston" NMIU, T., 2013.Siseron. Notiqlik san`ati haqida ikki risola. (Urfon Otajon tarjimasi). "Yangi asr avlodi", T., 2007. 11. Aflotun. Qonunlar. (Urfon Otajon tarjimasi). "Yangi asr avlodi", T., 2008. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1.Гриненко Г.В. Хрестоматия по истории мировой культуры. М., 1998. 2. Дмитриева Н.А. Краткая история искусства. М., 1986. 3. История искусства зарубежных стран: Учебник для вузов искусства и культуры / Под ред. В. Д. Бозуковой-Пестряковой. М., 1980. 4. Культурология: История мировой культуры: Учебное пособие для вузов / Под ред. А.Н. Марковой. М., 1995. 5. Мировая художественная культура: Учебное пособие / Под ред. Б.А. Эренгросс. М., 2001. 6. Очерки по истории мировой культуры / Под ред. Т.Ф. Кузнецовой. М., 1997. 7. Поликарпов В.С. История искусства: Конспект лекций. Ростов-на-Дону - Таганрог, 2001. 8. Поликарпов В.С. Лекции по культурологии: Учебное пособие для вузов. М., 1997. 9. Учебный курс по культурологии /Под ред. Г.В. Драча. Ростов-на-Дону, 1996. 10. Чернокозов А.И. История мировой культуры (Краткий курс). Ростов-на-Дону, 1997. 11. Вейнберг И.П. Человек в культуре древнего Ближнего Востока. М., 1986. 12. Древние цивилизации / Под ред. Г.М. Бонгард-Левина. М., 1989. 13. Замаровский В. Их величества пирамиды. М., 1986. 14. История Древнего Востока / Под ред. В.И. Кузищина. М, 1989. 15. История искусства зарубежных стран: Первобытное общество. Древний Восток. Античность. М., 1981. 16. Кондратов А.М. Загадки сфинкса - 150 лет египтологии. М., 1972. 17. Коростовцев М. А. Религия древнего Египта. М., 1976. 18. Культура Древнего Египта / В.В. Струве, И.С. Кацнельсон, Т.Н. Савельева и др. Отв. ред. И.С. Кацнельсон. М., 1976. **Elektron ta'lim resurslari:** 1.www.history.ru 2.www.natura.com 3.www.archaelogy.ru 4.www.archaelogy.com 5.www. ziyonet.uz.
9.	Jahon xalqlari madaniyati tarixi fanining fan dasturi Jizzax davlat pedagogika universiteti Kengashining 2022 yil "____" avgustdagi №1-sonli Kengash qarori bilan tasdiqlangan
10.	**Fan modul uchun mas`ul:** A.Boltayev – Umumiy tarix kafedrasi dotsenti
11.	**Taqrizchilar:** **R.Nurqulova** – JDPI, O'zbekiston tarixi kafedrasi dotsenti **B.Nosirov**- O'zMU Jizzax filiali Psixologiya va gumanitar fanlar kafedrasi dotsenti